

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมชาวไร่อ้อยของเกษตรกรชาวไร่อ้อย อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางด้านส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย และปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย ตลอดจนศึกษาปัญหา และหาแนวทางในการพัฒนาอาชีพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีจำนวน 130 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์แบบ Chi-square Test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของเกษตรกรชาวไร่อ้อย

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรชาวไร่อ้อยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 41-50 ปี มีอายุโดยเฉลี่ย 43.75 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ระหว่าง ป.4-ป.6 หรือร้อยละ 90.8

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรชาวไร่อ้อย

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวไร่อ้อยมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ 42,805.67 บาทต่อปี โดยเกษตรกรส่วนใหญ่จะมีรายได้อยู่ในช่วงระหว่าง 25,001-45,000 บาท มีพื้นที่ถือครองอยู่ระหว่าง 11-20 ไร่ โดยคิดเป็นพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 16.3 ไร่ต่อครัวเรือน ได้รับข่าวสารทางการเกษตรจากแหล่งต่างๆ เฉลี่ย 1.65 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ โดยข่าวสารทางการเกษตรที่ได้รับมากที่สุดผ่านสื่อเพื่อนบ้าน ข่าวสารทางการเกษตรที่ได้รับน้อยที่สุดคือ สื่อวารสารการเกษตร เกษตรกรชาวไร่อ้อยกลุ่มตัวอย่าง 130 ราย มีความต้องการเงินกู้ จำนวน 96 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 73.8 ในส่วนจำนวนเงินกู้เฉลี่ย 21,437.5 บาท และร้อยละ 60.4 จะนำเงินไปใช้เพื่อการปลูกอ้อย เกษตรกรชาวไร่อ้อยในอำเภอเกาะคาร้อยละ 90 จะเป็นสมาชิกของโรงงานน้ำตาล เกษตรกรชาวไร่อ้อยร้อยละ 63.1 มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสมาคมอยู่ในระดับสูง เกษตรกรชาวไร่อ้อยมีความพอใจในผลการดำเนินงานของสมาคมในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.12 จากประเด็นหัวข้อคำถามทั้งหมด 24 ประเด็น ข้อความที่เกษตรกรชาวไร่อ้อยมีระดับความคิดเห็นในผลการดำเนินงานของสมาคมสูงสุดคือ ข้อ 16 สมาคมฯ ไม่ได้ช่วยเหลือชาวไร่อ้อยในการจัดหาปัจจัยการผลิต ได้ค่าเฉลี่ย 2.67 และข้อความที่ได้ค่าคะแนนต่ำสุดคือข้อ 1 ราคาอ้อยที่เกษตรกรขายให้กับโรงงานเป็นราคาที่ยุติธรรมแล้ว ได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.25

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมชาวไร่อ้อยของเกษตรกรชาวไร่อ้อยอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง พบว่า การเป็นสมาชิกของโรงงานน้ำตาล ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสมาคม มีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นและไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อยของเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนตัวแปรอื่นๆ เช่น อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ขนาดพื้นที่ถือครอง การได้รับข่าวสารทางการเกษตร ความต้องการเงินกู้ ความพอใจในผลการดำเนินงานของสมาคม นั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นและไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อยของเกษตรกรแต่อย่างใด

สำหรับเหตุผลของเกษตรกรชาวไร่อ้อยในการเข้าเป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกสมาคมชาวไร่อ้อยเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง พบว่า เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ต้องการเข้าเป็นสมาชิก เนื่องจาก สมาคมชาวไร่อ้อยเป็นศูนย์กลาง ในการติดต่อประสานงาน เป็นตัวแทนสมาชิกในการกำหนดราคาอ้อย และนอกจากนี้ยังเป็นการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ในการสร้างอำนาจต่อรองเรื่องราคาอ้อย การบริการด้านข้อมูล ข่าวสาร วิชาการต่างๆ ส่วนผู้ที่ไม่เป็นสมาชิก เนื่องจาก ได้เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมหรือกลุ่มอื่นแล้ว เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรอำเภอเกาะคาอยู่ก่อนแล้ว และยังมีเหตุผลว่า สมาคมขาดการประชาสัมพันธ์ ไม่ได้แนะนำให้ความรู้เรื่องการดำเนินงานของสมาคม และไม่ได้ช่วยเหลือสมาชิกอย่างจริงจัง

ปัญหาการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อยตามความเห็นของ เกษตรกรชาวไร่อ้อย

ปัญหาต่างๆ ได้แก่ การบริการในด้านเอกสาร วิชาการ และการให้ความรู้ในการฝึกอบรมยังมีน้อย ยังขาดการประชาสัมพันธ์ในการรับสมัครใหม่ เจ้าหน้าที่มีน้อย ไม่เพียงพอ การติดต่อระหว่างเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ หรือผู้บริหาร กับสมาชิกยังมีน้อย การประสานงานยังล่าช้า ไม่ทันกับสภาวะการณ์ ปริมาณรถขนอ้อยยังไม่เพียงพอ การตรวจสอบความหวานของอ้อยยังไม่ยุติธรรมเพราะใช้วิธีตรวจเช็คแบบสุ่มทั้งคันรถ อ้อยที่เกษตรกรขายให้กับโรงงานได้ราคาต่ำ ขาดแคลนแรงงาน เพราะแรงงานส่วนใหญ่จะเคลื่อนย้ายไปสู่ภาคอุตสาหกรรม เช่น เซรามิค

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวไร่อ้อยต่อการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อย

1. สมาคมฯ ควรมีการให้บริการความรู้ เอกสาร และการฝึกอบรมแก่ชาวไร่อ้อยให้มากขึ้น
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของสมาคมฯ ด้วย
3. สมาคมฯ ควรจะประสานงานกับทางโรงงานอย่างรวดเร็ว ในกรณีอ้อยของสมาชิกถูกไฟไหม้
4. สมาคมฯ ควรจัดหาแหล่งเงินทุนให้แก่สมาชิก ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ
5. การตรวจสอบความหวานอ้อย ควรมีตัวแทนของเกษตรกรชาวไร่เข้าร่วมด้วย
6. สมาคมฯ ควรเสนอคณะกรรมการที่เข้าเป็นตัวแทนฝ่ายชาวไร่ เพื่อกำหนดราคาอ้อยขั้นต่ำ ต้นละ 600-700บาท

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นและ ไม่เป็นสมาชิกสมาคมชาวไร่อ้อย

จากผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย ของเกษตรกรชาวไร่อ้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเป็นสมาชิกของโรงงานน้ำตาล และความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสมาคม พอจะอธิบายได้ดังนี้

การเป็นสมาชิกของ โรงงานน้ำตาล

เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่เป็นสมาชิกของ โรงงานน้ำตาลอยู่ก่อนแล้วย่อมทราบถึงผลประโยชน์จากการได้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ เพราะว่าการได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือองค์กรหลายๆ กลุ่มจะทำให้เกษตรกรสามารถเข้าใจถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม หรือองค์กรนั้นๆ มากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มใดๆ เลย เกษตรกรชาวไร่อ้อยที่เป็นสมาชิกของ โรงงานน้ำตาลจะมีความได้เปรียบกว่าเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่ไม่เป็นสมาชิก เพราะลักษณะของการดำเนินงาน และจุดมุ่งหมายของ โรงงานน้ำตาลมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับสมาคมชาวไร่อ้อยคือ สมาชิกส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกรที่มีอาชีพปลูกอ้อย และส่งอ้อยเข้าที่ที่ โรงงานน้ำตาล และความสัมพันธ์ระหว่าง โรงงานน้ำตาล กับทางสมาคมชาวไร่อ้อย จะมีการประสานการทำงานร่วมกันไม่ว่าจะเป็นการจัดหาปัจจัยการผลิต การให้สินเชื่อ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารการตลาด ราคาอ้อย และทาง โรงงานน้ำตาลจะมีเจ้าหน้าที่ (นักสำรวจไร่) ที่คอยให้ความรู้ วิชาการ ให้คำแนะนำช่วยเหลือและกระตุ้นความสนใจแก่สมาชิกอยู่เสมอ ฉะนั้นเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่เป็นสมาชิกของ โรงงานน้ำตาลอยู่แล้วย่อมมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และพร้อมที่จะเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้น เพราะได้ทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เจ็ดศักดิ์ (2533) พบว่า ปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม ประกอบด้วย ปัจจัยทางจิตวิทยา ทางสังคม และทางเศรษฐกิจ เป็นตัวกระตุ้นความสนใจแก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก และการเป็นสมาชิกได้รับประโยชน์มากกว่าการไม่เป็นสมาชิก เช่นกับ สาโรช (2537) กล่าวว่า การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์อยู่แล้วจะมีความต้องการที่จะเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจอื่นๆ มากกว่า 2 กลุ่ม ถึงร้อยละ 67.9 และการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจหลายๆ กลุ่มจะทำให้สมาชิกมีการติดต่อสังคมกับผู้อื่นมากกว่าผู้ที่ไม่เป็นสมาชิก ซึ่งเมื่อเกิดปัญหาย่อมมีผู้ช่วยเหลือมากกว่า และมีอำนาจต่อรองในการขายผลผลิต

ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อย

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่เข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฯ จะมีความรู้ความเข้าใจใน วัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสมาคมมากกว่าเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิก ทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะว่ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกจะมีการติดต่อประสานงานกับทางสมาคมอยู่เสมอ ย่อมจะมี ความรู้ในเรื่องราวของสมาคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สารี (2537) พบว่า สมาชิกของสหกรณ์ โดยเฉลี่ยจะมีระดับความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์สูงกว่าเกษตรกรที่ไม่เป็นสมาชิก เช่นกับ เจิตหล้า (2521) และรัชเินกร (2528) อ้างโดยบำเพ็ญ (2535) กล่าวว่า ความรู้ใน กฎระเบียบ ข้อบังคับ วัตถุประสงค์ของกลุ่มนั้นจะทำให้เกษตรกรเข้าใจ ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อ กลุ่ม และมีแนวโน้มที่จะเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มมากขึ้น ทำนองเดียวกับ นิตยา (2532:80) อ้าง โดย ศิริลักษณ์ (2537:18) พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้ทัศนคติ และบทบาทของสหกรณ์ เครดิติยูเนียนแตกต่างกันด้วย

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นและไม่เป็นสมาชิกสมาคมชาวไร่อ้อย

จากผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่าปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมชาว ไร่อ้อย ของเกษตรกรชาวไร่อ้อย คือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ขนาดพื้นที่ถือครอง การได้ รับข่าวสารทางการเกษตร ความต้องการเงินกู้ ความพอใจในผลการดำเนินงานของสมาคม พอ จะอธิบายได้ดังนี้

อายุ

อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นและไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย ซึ่งตรงข้ามกับ การศึกษาของ สารี (2537) ที่กล่าวว่า อายุมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์ การเกษตร กรณีนี้อาจเป็นไปได้ว่าการเป็นสมาชิกของสหกรณ์นั้น เกษตรกรต้องมีประสบการณ์ มาก มีอาวุโสในการดำเนินงานเกี่ยวกับสหกรณ์ เพราะว่า สหกรณ์ดำเนินธุรกิจการเกษตรทุกๆ ด้าน แต่สมาคมชาวไร่อ้อยจะเป็นการดำเนินงานเฉพาะในเรื่องอ้อยเพียงอย่างเดียว

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นและไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย อาจ จะเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย โดยเฉลี่ยแล้วจบชั้น ป.4-ป.6 ซึ่งอยู่

ในเกณฑ์ภาคบังคับนั่นเอง

รายได้

รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นและ ไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย อาจจะเป็น เพราะรายได้ของเกษตรกรชาวไร่อ้อยมิได้เป็นเครื่องชี้วัดในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

ขนาดพื้นที่ถือครอง

ขนาดพื้นที่ถือครอง ไม่มีความสัมพันธ์ กับการเป็นและ ไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย อาจจะเป็นเพราะว่า ขนาดพื้นที่ถือครองของเกษตรกรจะมีมากหรือน้อย จะไม่มีผลต่อการเข้าเป็น หรือไม่เป็นสมาชิกของสมาคมฯ เลย เพราะขนาดพื้นที่ถือครองของเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย โดยเฉพาะในภาคเหนือจะมีพื้นที่ถือครองน้อย และใกล้เคียงกัน

การได้รับข่าวสารทางการเกษตร

การได้รับข่าวสารทางการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับการเป็นและ ไม่เป็นสมาชิกของสมาคม ชาวไร่อ้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันเกษตรกรได้รับข่าวสารจากสื่อต่างๆ เกือบจะทั่วถึงกันในทุกท้องที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และเพื่อนบ้าน จึงทำให้เกษตรกรสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และกล้าตัดสินใจที่จะเข้าหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ฉะนั้น จึงไม่มีผลต่อการเข้าเป็นหรือไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสมาคมฯ

ความต้องการเงินกู้

ความต้องการเงินกู้ ไม่มีความสัมพันธ์ กับการเป็นและ ไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย อาจจะเป็นเพราะว่า สมาคมชาวไร่อ้อยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้เกษตรกรสมัครเข้าเป็นสมาชิก เพื่อหวังผลในการกู้เงิน แต่จะเป็นตัวกลางในการประสานงานการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงงานน้ำตาล โดยเน้นเรื่องการตลาดและราคาอ้อยเป็นสำคัญ

ความพอใจในผลการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อย

ความพอใจในผลการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อย ไม่มีความสัมพันธ์ กับการเป็นและ

ไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย อาจจะเป็นเพราะว่า การที่เกษตรกรจะตัดสินใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกหรือไม่นั้น มิได้วัดที่ผลงาน แต่จะดูที่ความเข้าใจในหลักการหรือวัตถุประสงค์ของสมาคมมากกว่า แต่ถ้าแยกที่ละประเด็นแล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การเป็นสมาชิกของโรงงานน้ำตาลเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเป็นและไม่เป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย ซึ่งแสดงว่า การที่เกษตรกรชาวไร่อ้อยได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หรือสมาคมฯ หรือองค์กร หลายๆ กลุ่ม และลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มที่สมาชิกเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ มีลักษณะพื้นฐานของกิจกรรมที่คล้ายคลึงกัน ย่อมจะทำให้เกษตรกร หรือสมาชิกในกลุ่มได้ทราบถึงผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับมากกว่าเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มกิจกรรมใดๆ เลย ทั้งนี้ก็เพราะว่าเกษตรกรที่เข้าเป็นสมาชิกหลายๆ กลุ่ม ย่อมจะมีการพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม ซึ่งจะเป็นการเพิ่มประสบการณ์ และมีการพัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับสภาวะการณ์ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงและเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา และข้อได้เปรียบของเกษตรกรที่มีการตื่นตัวย่อมจะทำให้เขากล้าคิดกล้าตัดสินใจเข้าลักษณะของเกษตรกรจำพวกหัวไวใจสู้ แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับการกระตุ้นจากเจ้าหน้าที่ช่วยเป็นพี่เลี้ยงในการที่จะประสานการทำงาน กล่าวคือเป็น "ผู้สนับสนุน" มากกว่า "ผู้สอน" และควรคำนึงถึง "การมีส่วนร่วม" ของสมาชิกเป็นสำคัญ
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อยนั้น เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตลอดจนผู้บริหารหน่วยงาน ควรจะหาแนวทางที่จะให้ผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกได้มีความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสมาคมฯ ให้มากยิ่งขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์ หรือมีหนังสือเวียน ให้ชาวไร่อ้อยได้รับทราบวัตถุประสงค์ และผลการดำเนินงานของสมาคมฯ เป็นระยะๆ โดยทั่วถึงกัน ในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เช่น การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ควรมีการรณรงค์เชิญชวนให้สมาชิกเข้าร่วมประชุมทุกๆ ครั้ง และอาจจะเพิ่มเป็น 2 ครั้ง หรือจัดประชุมตามช่วงระยะเวลาของการปลูกพืชเพราะ จะทำให้ชาวไร่อ้อยได้รับทราบปัญหาอุปสรรคต่างๆ ของการดำเนินงานและสอดคล้องกับวิชาการต่างๆ ที่เกษตรกรต้องการทราบ เป็นต้นว่า ราคาอ้อยในแต่ละปีเป็นอย่างไร การพัฒนาการปลูกอ้อยควรจะทำอย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็น

การกระตุ้นให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยเกิดความสนใจ และมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ยังเป็นการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของสมาคมฯ ให้ลุล่วงและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ด้านการให้บริการ ควรจัดหาปัจจัยการผลิต สินเชื่อ และข้อมูลข่าวสารการตลาดราคาอ้อย สมาคมควรจะมีการให้บริการในเรื่องวิชาการ เอกสาร คำแนะนำต่างๆ แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยให้มากขึ้น มีการจัดหาปัจจัยการผลิต อาทิ เครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ปุ๋ย หรือสารเคมีปราบศัตรูพืช ให้แก่เกษตรกรชาวไร่อ้อยอย่างทั่วถึง และเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในด้านของสินเชื่อตามวัตถุประสงค์ของสมาคมจะ ไม่มีการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรชาวไร่อ้อย แต่สมาคมควรจะเป็นผู้ประสาน หรือเป็นตัวแทนให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยได้รับสินเชื่อจากแหล่งเงินทุนที่คิดดอกเบี้ยต่ำ ในด้านข้อมูลข่าวสารด้านราคาอ้อย สมาคมควรจะมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ข่าวสารด้านการตลาดให้เกษตรกรชาวไร่อ้อยได้ทราบอย่างรวดเร็ว และทั่วถึง โดยผ่านสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น อาทิเช่น หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสายในหมู่บ้าน

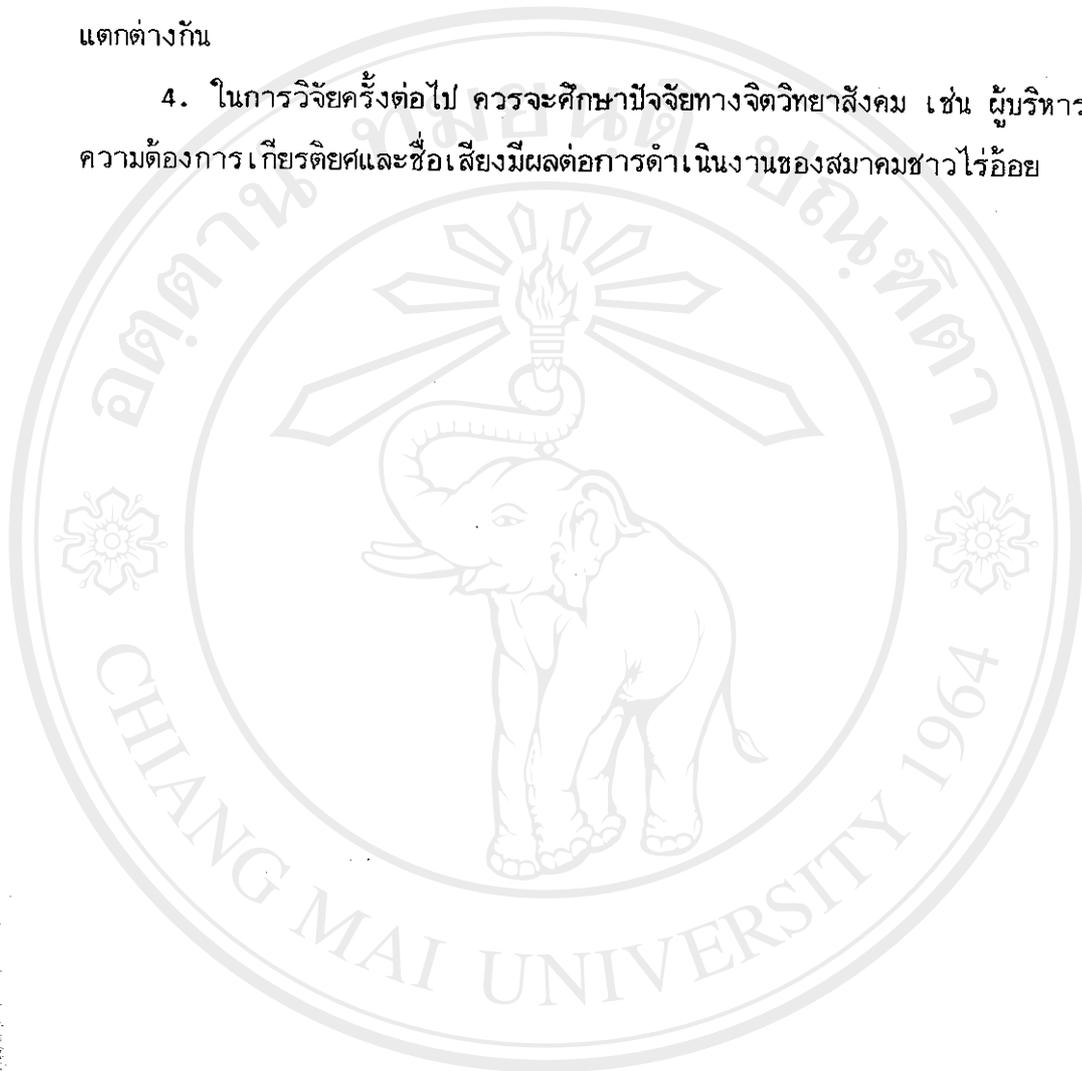
4. ด้านปัญหาต่างๆ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวไร่อ้อยยังไม่มีความพอใจกับราคาอ้อยที่เกษตรกรขายได้ เพราะว่า ราคาอ้อยในปีเพาะปลูก 2537/2538 เกษตรกรจะขายอ้อยได้ในราคาที่กำหนดขั้นต่ำเพียงตันละ 400-450 บาท เท่านั้น ซึ่งการซื้อทางโรงงานจะซื้ออ้อยโดยใช้ระบบความหวาน (C.C.S. : Commercial Cane Sugar) ซึ่งเกษตรกรไม่มีความรู้ ไม่เข้าใจ และเจ้าหน้าที่ก็มาจากส่วนกลาง ระบบการชั่งน้ำหนักก็ไม่แน่นอน เพราะเป็นการชั่งน้ำหนักรวมคละกันจึงทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการกำหนดราคาอ้อยของเกษตรกรแต่ละราย ดังนั้นสมาคมในฐานะเป็นศูนย์ประสานระหว่างชาวไร่อ้อยกับทางโรงงาน ควรจะช่วยแก้ไขให้แก่เกษตรกรในประเด็นนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้าเป็นและไม่เป็นสมาชิกสมาคมชาวไร่อ้อย ในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เพียงแห่งเดียวเท่านั้น ควรจะขยายผลการศึกษาหลาย ๆ จังหวัด เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาปัจจัยแตกต่างกันหรือไม่
2. ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมชาวไร่อ้อย อาทิเช่น การศึกษาบทบาทของคณะกรรมการต่อการดำเนินงานของสมาคมฯ เป็นต้น

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบสมาคมฯ ที่ประสบผลสำเร็จ และล้มเหลวว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่แตกต่างกัน

4. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาสังคม เช่น ผู้บริหารสมาคมฯ กับความต้องการเกียรติยศและชื่อเสียงมีผลต่อการดำเนินงานของสมาคมชาวไร่อ้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved